

PROCHO vydává prochor

píše bohumír procházka ROVINY

zvěsti z Jičína a okolí ● <http://start.jicin.cz/prochoroviny/index.php> ● 1. leden 2007 č.1 / 07

Štefan se zvrhává

Na Štedrý den přišla na Štefana (ocenění za kulturní počin) stodevadesátá nominace. Zhrozil jsem se toho, kdo tohle všechno zpracuje a zorganizuje. Ale radoval jsem se z toho, co všechno se okolo Štefana děje:

Přišla nominace na pana faráře, který „...často sám opravoval všechny jemu svěřené kostely, které mohou sloužit, jak sám říká „pro slovo boží i lidské.“ To přece neodpovídá štefanským regulím, kde se mluví o kulturním počinu. Ale kde začíná a končí kultura, kulturnost? Kolik lidí si tohle konání pana faráře stihne uvědomit? On jistě nepatří mezi ty, kdož čeká jakýkoli vděk. Ale ono to poklepání na rameno ... Nu, my starci o tom víme své. Ale jde přece i o krásný příklad. Dobrou zprávu, která v médiích tolik chybí. Podobné jsou nominace třeba na pěstitele růží. Neboť se růže dají pěstovat jen tak – na kšeft. Ale taky se dají pěstovat s láskou. K růžím, k lidem, ke kraji pod Humprechtem. Pokud tímto porušuji pravidla, činím tak s potěšením.

A tak se Štefan stává i jakýmsi soupisem všeho dobrého, co se na okrese děje. Neúplným, možná nekvalitním, ale jediným. Kdo se dnes po zrušení okresních úřadů kulturou v širším regionu zajímá? Jistě. Nejde o seznam. Ale o tu popularizaci dobrých skutků.

Na Štedrý den dostal jsem i emailový dárek. Paní učitelka z okrajové vsi okresu píše o svém kulturním konání, o tom jak inscenuje s dětmi Erbena a jak naráží. Ne všichni její netradičně nestaromilské pojetí chápou. Ale z toho jsem poznal, že to nevzdá. I o tom Štefan je.

Udělení bude 25. 2., nejspíš v 17 hodin – neprozradím kde, zatím nebylo schváleno Štefanskou komisí. Ale již cítím, jak budoucí pořadatel si považuje, že byl programem pověřen a má i svou koncepci, ve které nechce předvést jen sebe

Nejsou to radostné zprávy o tom, co všechno Štefan znamená? Že už má v životě své pevné místo?

V anketě Lidových novin se Knihou roku staly Magorovy dopisy. Český básník Ivan Martin Jirous – Magor držitel Ceny T. Stopparda a Ceny Jaroslava Seiferta byl vězněn celkem pětkrát. Část si odseděl i ve Valdicích. 7. 11. 1982 odtud své ženě Juliáně napsal:

„Když člověk žije na několika čtvrečních metrech s hodně lidmi, stačí jeden dva agresivní psychopati, aby to učinili pravým předpekším“

Kdyby se prošel po Jičíně, jistě by potkal několik svých vězňů. Třeba i ty, kteří ho posílali do korekce.

Dobrých zpráv

není nikdy dost. Často jsou stručné, nebo se do novin nevejdou vůbec, nebo si novináři práci zjednodušují. Nebo A tak se stane že: „... ta naše práce a schodolezení a nocování nejsou zase tak vidět,“ jak nám napsala Vladka a vyjmenovává, kdo všechno se ještě na Vánocích na bráně podílel. Honzovi Šilhanovi se přece jen tolik nerozladovaly jeho nástroje. Vernisáž obrázků žáků z 2. ZŠ zasloužila by si větší pozornost. Kuba troubil. Wágener přijde s basou vždycky, když se to hodí. Brendův betlém, který teď stojí u kostela, byl tu v malém. Atd., atd.

Co s tím, že novináři se neptají co tam kde je zajímavého a chvályhodného, ale která celebrita přijde. Inu, žijeme v takovém světě. Ale za to, že jsme se právě do něj narodili, za to můžeme jen nepatrně. Nebo vůbec? A tak si tiše poňukujeme s lítostí nad tím, že jsme se nenarodili jindy, jinam, zatajujíc si, že jindy a jinde by to stejně nebylo lepší.

Ze zápisníku.

- Kostel nanebevzetí Panny Marie ve Slatinách 21. 12. v 17 hodin. Na oltářních stupních je 51 dětí (= 31 ze ZŠ Slatiny + 20 z MŠ Milíčevy). Vánoční koncert, pásmo začíná. Děti mají v rukou figury, když odříkají svůj text, umístí je na oltář. Betlém se rozrůstá. Vlastnoruční betlém, který s paní učitelkou Darinou udělaly děti. I propojovací text mezi písněmi a básněmi je svépomocný. V malotřídní škole není výběr. Účinkují všichni žáci, pedagogové i paní školnice. Nebyl slyšet jediný falešný tón. Spolupráce s dětmi ze školky v Milíčevsi je logická a úspěšná.

To jen někteří úředníci, kteří nevědí o co jde, pochybují o významu malých škol.

- Zdá se, že objevil se další kulturní stánek. Magická čajovna naproti sv. Ignáci. Kromě toho že vám tam u čaje předpovědí budoucnost, zvou i například na vánoční dílnu pro děti, či na loutky Honzy Rezníčka (17. 12.). Mají své plány i pro příští rok. Granty na kulturu jsou přece právě pro takové účely.

- V jednoduchosti je síla. Nápad je jedna z největších cenností, které lidstvo má. Dokazuje to výstava v galerii Ukaž co umíš. Pan káš vymyslí hračky a stavebnice hejbací. Apeluje na jeden z nečetnějších lidských pudů – šáhnout si a vyzkoušet. Je skvělé, že tomu nutkání nejsou v jičínské galerii vystaveni jen děti. Možná, kdyby si mnozí, kteří si myslí, že vládnou lidstvu, šli pohrát, přišli by na jiné myšlenky. Třeba by přišli na to, že v nich jsou i ty dobré.

- Autor knížky Jičín na konci 19. století – Vladimír Úlehla - nepřál si žádný křesť s tím, že Úlehly bylo už dost. Ale přesto byl pozván na radnici a tam se přiznal, kolik má doma materiálu, výpisků, jak je bohatá jeho kartotéka osobností. „Já jsem vcelku průměrný člověk. Akorát určitou pečlivost a kritické myšlení mám nad průměrem.“

- Ono to není jednoduché – orientovat se v dnešním světě plném rozličných informací. Zvláště, když účastníci jednoho jednání informují o něm rozličně. Zcela v duchu zásady „komu to slouží“. A tak se od starohradských zastupitelů dovídáme něco jiného a od toho s kým jednali také. Ano, jde o granty a možnost jejich sehnání. Ale nemyslete, v Jičíně nejsme na tom lépe.

- Hlásí se další místní noviny, které se do našeho seznamu v minulém čísle nedostaly. Ze Železnice hlásí: Železnický zpravodaj je určitě jedním z nejstarších, letos končí jeho 25. ročník. Vychází nepřetržitě od roku 1982. Dříve byl vydavatelem MNV Železnice, dnes je to obec. Od roku 1999 vychází 6 x ročně ve formátu A4 a v rozsahu 4 – 8 stran v nákladu 500 kusů.

Lodžie pomalu

Zájem o „kastelánství“ v lodžii nebyl malý, přesto funkce obsazena nebyla. Podle vedení radnice se předpokládá nástup asi až na začátku druhého čtvrtletí s tím, že se tam teď v zimě stejně nic neděje. Pominu ne úplnou informovanost o konání v lodžii a okolí. Je škoda několikaměsíční ztráty. Zejména pokud se předpokládá, že kastelán, správce, nebude jen hlídač, přítulkač hřebíků a bezprostřední organizátor akcí. K tomu, aby se naplnilo poslání stavby, je třeba koncepčního přístupu a na tom by onen pracovník mohl pracovat.

Myšlenka vybudování astronomicko astrologické expozice má základ velmi reálný a město chce pro přípravu uvolnit letos stotisícovou částku. Na věci však je třeba pracovat, hledat možnosti grantů, jednat, shánět, připravovat. Podobné je to s využitím čestného dvora. S přípravou celoročního plánu. Vždyť loňské výtvarné symposium, výstava řemesel, dobrovolnický tábor, tohle všechno musí se dělat s náležitým předstihem. Nehledě že termíny projektů k získání grantů jsou pevně dány.

Tyhle věci vyžadují profesionála na celý úvazek. To už pár nadšenců z OS lodžie ve svém volném čase nezvládnou. Jejich historická úloha se naplnila tím, že čelili vybudování valdštejnalandu. Naplňovala a naplňuje se pořádáním mnoha a mnoha menších akcí od čarodějnic přes koncerty, Svatojánskou noc a další a další. Vždyť například na zpívání koled sešlo se více než 100 lidí. Této práce se OS nechce vzdát. Ale v mnoha ohledech nastal čas kvalitních profesionálů.

Jak se píše o divadle

Článek Od čerta k ďáblu, který v Jičínském deníku rozebírá premiéru Vařených hlav v K klubu, přináší moudra jako „často se chodí na obličej“, nebo „dramaturgie volí dlouhodobě pelmel“. Na závěr pak sděluje, že „divák puritán byl rozčilen“ a vyslovuje obavu, zda „nejde o zahrávání si s diváky“. Patrně proto, aby byl pisatel Radovan Sál považován za zasvěceného, prozrazuje i drb: „... volba režiséra a dramaturga Zajíčka nebyla všemi členy souboru i některými lidmi z K-klubu jednoznačně přijata, ba někteří ji odmítli“. Ale přesto se na představení podíleli? Proč potom?

Pan šéfredaktor jako šéf může psát co chce. Kéž by to umožnil i dalším lidem. Ale těm by patrně vytknul nelogičnosti v článku. Například tu, že studentský soubor, kde herci berou základy kumštu, měl by zkusit mnohé z žánrů. Tedy i ten „pelmel“. Nebo že nedoložené tvrzení o tom, že dramaturgie nebyla kýmsi přijata. To se ve slušných novinách řeší citací konkrétní osoby. Asi je zbytečné panu Sálovi vysvětlovat, co je a není zahrávání si s diváky. On, jako režisér někdejšího propadáku Kreona krále thébského to jistě ví. Snad je zbytečné připomínat jeden z hlavních smyslů kumštu – nabízet alternativy a nepodbízet se divákovi.

Společenská reportáž z míst kde jsem nebyl.

Na tiskovce ve čtvrtek 14. prosince zazněla slova: „Uvidíme se navečer.“ V obavě abych nepromeškal událost, kde bych jako novinář neměl chybět, zeptal jsem se. V porotním sále pořádá pan starosta „Tradiční předvánoční setkání“. Byl jsem jediný novinář, který nedostal pozvánku. Vysvětlili mi, že odeslána a prostě nedošla. Pak někdo přede mne jednu položil. Bez obálky, bez omluvy.

Ještě se nestalo, že bych něco, co z radnice odesláno, neobdržel. Teprve pak mi ta prostá věc došla – oni mne tam nechtějí. Ale zároveň mi to nechtějí říct na rovinu. Tomuhle jednoduchému postupu se říká politika.

Samozřejmě že mám svou hrdost. Samozřejmě že je potřeba cítit určité principy, to už nás učili za socialismu, když jsem byl mlád. Há řekla: „Proč tam lezeš, když tě tam nechtějí?“ H řekl: „Ale vždyť si to nepozvání můžeš vysvětlit jako poctu.“

Hrabal řekl: „Člověk se má objevit tam, kde ho nečekají.“

Tak jsem šel mejt nádobí.

Ale co teď udělá bulvární novinář? Zavrhnul jsem metodu jistých jičínských novin v cizím žoldu, které dovedou napsat nepravdivý článek o premiéře, na které nebyly.

A tak lidstvo přijde o článek o tom, jak se dobře oblečení a se sebou spokojení páni navzájem (na oplátku) ujišťují o svých kvalitách, nepostradatelnosti a zásluhách. Některým stačí, že ujišťují sami sebe. O tom, jak se vytahují půvabem svých žen, milenek, či alespoň drahými róbami svých žen či milenek. O tom, jak pokukují jeden po druhém, zda společensky správně reprezentují koaliční politiku.

Pak jsem si ale vzpomněl na ten stůl loni, kde byly takové malé, ale úžasné zákusky v čokoládě. I na tu paní, která ten raut řídí a má takový příjemný úsměv. Začal se uplatňovat podmíněný reflex podle sovětského akademika I. P. Pavlova. V ledničce našel jsem roládu VITA STAR (Kaufland 18:90 Kč) a zakrojil jsem silně. Na protest. Pak ještě a ještě. Už když jsem krájel ke konci, bylo mi těžko od žaludku. Když jsem dokrájel, bylo mi blbě opravdově.

Inu, být jistým typem novináře v Čechách, věru není lehké.

Koncem roku vyšly knížky které mají vztah k našemu městu:

V. Úlehla - Jičín na konci 19. století

J. Veslý - Ke hvězdám a do mraků

Z. Mrkáček - Duše Českého ráje

Kačenka

-U poobědové kávy je klid, pohoda. Najednou Káča povídá: „Dědo, a co kdybychom nechali babičku sníst vlkovi.“

No řekněte, taková malá holka a na co nepřijde. Ačkoli ...

Ne, s těmi pohádkovými krváky by měla naše vláda už něco udělat. Ty české pohádky, to je hrůza. Ale když ona ale je už několik měsíců demisnutá.

- Slatná chvíle, když jde Káča spát. Najednou klid. I z důvodů výchovných i fyziologických bylo by úžasné i spaní odpolední. Zkoušíme to. Žena předčítá, já za zavřenými dveřmi naslouchám. Je to příjemné. Káča by jistě poslouchala, jenže něco vnitřního jí to nedovolí. Potřebovala by si dát kolečko po bytě. Nebo radši okolo domu.

„Tak jdi“, ujíždí ženě nervy, „když nechceš poslouchat.“

„Ty jdi ..“, Chvilí se tam dámy posílaly navzájem. Rodinná pohoda.

Vnuk použil před námi tohle slovo poprvé až v deseti. Pokrok se nedá zastavit. Ve dvanácti se Káča dá na víru, pak na ekologii, bude se nechávat odtahovat za nohy před Temelínem, nebo jiným Temelínem. Zkusí trávu Odstěhuje se od rodičů. Odjede do ciziny. Vráť se Kéž by alespoň zůstala normální a nedávala se na politiku.

Prochoroviny

kulturní (skoro) měsíčník

založeno roku 1998

Vydává B. Procházka, Sokolovská 367, Jičín

tel. 493 523 492.

Evidenční číslo MK ČR E 13158

email: prochor.jc@tiscali.cz

Noviny vznikly s laskavou pomocí

APEL s. r. o. Jičín,

GENERALI POJIŠŤOVNA a. s.

Denisova č. 504 Jičín

tel, fax 493 523 024

literární **PROCHOROVINY** příloha

Kousek deníku

19 11 2006

- čtu si slova Magora, pak Vladimíra Körnera, pak Vráti Brabence z Plastiků. To je strašně důležité poslouchat tyhle rozličné názory, i když s mnohými názory třeba nesouhlasím. Magor je opilec, Króner bolestin až ufnukaný, Brabence neznám. Bože, jak je příjemné slyšet NÁZOR, i když jinej než třeba můj, ale slovo lidí, kteří přemejšlejší. Ve srovnání s tím šileným balastem prázdna

- Největší půvab důchodu je, že můžu vstát, kdy chci (třeba i ve čtyři) a hlavně že můžu kdy chci a koho chci poslat do prdele.

- Odpoledne jedu na kole. Osm stupňů, i slunce občas = co si člověk může v listopadu přát víc. Na Hradištku je škola, patrně předválečná. Pokus provozovat tu pekárnu ztroskotal. Prý tam pan ... jméno jsem zapomněl, chce udělat galerii. Dole posezení, nahoře galerie. Úžasný nápad. „A kdo je to ten pan ..., co on dělá?“ ptám se souseda. „Nevím, má školy.“

Nad dveřmi do školy je nápis: „UMĚNÍ NAD JMĚNÍ“. Přemejšlim, jak se to snáší se zákony trhu. Znali je předkové? Nevím. Ale podle toho nápisu moudří být museli.

17 12 06

Sám. Zoufale sám, nebo šťastně? Určitě si samoty užívám. Jedu si na Prachov na kole, mluvím si s kým chci, dívám se na koho chci. Dělán si co chci.

Slávkovo zpívání ve sklách. Převzal Jára Tyšer. Trochu převzal tátovu roli. Ten nám pod hradem Rožmberk četl povídku Oty Pavla. Zastavovaly lodě, lidé vynášeli bágly, byl tam pohyb velkej. A my seděli a poslouchali. Takhle se dá poslouchat jen Ota Pavel, možná pak ještě několik autorů. Hrabal.

Stmívalo se pomalu. Z vyhlídek dají se ještě fotit skály. Až dole, v Císařské chodbě tma. Ale obrysy Ameriky, Orla, Mnicha krásně proti obloze zřetelné. Zpívání zdá se mi trochu ukňourané.

22. 12. 2006

Dostal jsem zajímavou péefku. Pohlednici dle dřevorytu Anny Mackové, studeňanské výtvarnice, družky Josefa Váchala. Tiskem je na zadní straně: Poslední větrný mlýn v Podhůří (Borovnice) a letopočet 1948. Propiskou je napsán obvyklý vinš, vyjádření k Prochorovinám a pak: „Byla jsem s pí Mackovou na výletě v r. 1948 u tohoto posledního větrného mlýna v Borovnici. Byl nádherný květnový slunečný den, ale foukal silný, studený vítr. Seděly jsme schované v příkopě a pí Macková si kreslila mlýn. Řekla: „Má polámaná křídla jako naše republika.“ Rozesílal obrázek mlýna (dřevoryt) jako novoročenku r. 1949 – měla velký ohlas právě pro ta křídla. Už byla varována od známých.

24 12 2006

Ráno šplách. Příjemné. Celé koupaliště k dispozici, nemusel se likvidovat led. Akorát ten žabinec. Brrr. Odpoledně půlnoční mše – dětská (a stařecká) . Úžasnej sboreček s kapelou – Schoola. Milé melodie. A krásný holký. Proč ty křesťanský, právě ty které nesmějí, jsou tak pěkný? A pořád se usmívaly. Nevím, jestli je to tím svatým nadšením, nebo mládím a radostí ze života. Nebo Štědrým dnem? A já do toho se svým stařeckým pohledem, který nechtěl být a snad ani není nikterak zvrhlý. Ale na svatém místě? Nevím co s tím, a tak s tím nic nedělám.

Politik, kterého bych si mohl vážit.

Takový je? Existuje? To je tak nereálný pojem, jako ideální žena. Vlastně ... ony ty ideální dívky existují – v naší fantazii. Pánové, příznejme, že si občas představujeme ..., ale vysnívá si někdo politika? Takového, kterého bychom si mohli vážit? Nicméně zkusme to, ceny v literární soutěži o tehle fejeton nejsou zanedbatelné:

Ale jistě, na každém politikovi, právě tak jako každém jiném člověku, dalo by se najít něco dobrého. Tedy skoro na každém. Ten, kterého bychom si měli vážit, by musel být složen z těch dobrých kousků. Asi muselo by se přibrat i z normálních lidí. Některé vlastnosti se ani v celém politickém výkvětu nenajdou.

Neměl by tam chybět kousek Jana Rumla, ten na Slovensku pásával krávy, to prý bývají moudří lidé.

Asi dost velký kus připlácnul bych z Ludvíka Vaculíka, i když není politik a tvrdí, že ani být nechce . Umí vidět, pojmenovat. Za jeho slovy bývá myšlenka, což je u politika zvláštnost. A je schopen zpětné vazby. Když četl (a zpíval) v Havlbrodu ze své knížky Polepšené písničky, najednou vypnul uprostřed a zeptal se do hlediště své ženy: „Madlo, nebylo to blbé?“

Z pana Václava ponechal bych klidně krátké první prezidentské kalhoty i jeho ráčkování, na politicích mělo by být i něco lidské. Jeho vztah k ženám nerozebírám, neboť soudím, že je aktivní. Přilepil bych z něho schopnost věčného a kritického pohledu. A ještě spoustu dalšího.

Marně vzpomínám, co bych přidal z pana Václava Současného.

Na Petra Pitharta bych nezapomněl. I když je malý, přemýšlí, nesnaží se vládnout, i když jednou předsedou vlády byl. Kuriózní byl jeho senátorský souboj s Janou Fišerovou. Těch pár hlasů Z té Jany bych taky bral. Je za tím svým starostenským stolem šarmantní ženskou, i když mluví. Možná bral bych i víc, ale natolik ji neznám.

Z Béma a Topolánka bral bych jejich ženy.

Křesťanský morální kredit a moudrost bral bych z Jana Sokola. Když kandidoval na prezidenta a kandidáti obcházeli strany, tak on ke komunistům prostě nešel. Taky není prezidentem.

Z jednoho našeho místostarosty vzal bych, jak pěkně hraje na kytaru. Z druhého (dnes už bývalého) zakrojil bych pořádně, pro jeho pracovitost a důkladnost. Všechny podklady pro jednání pečlivě studuje, a tak mu vychází, že někdy bývá proti - a oni někteří to nechtějí. Však taky už není místostarostou. Nepatříc k té správné straně.

Co bych přiložil ze sebe? Marně pátrám. Snad jen moji ženu Haničku, která mne vždy, když začnu mluvit o politice, postaví na zem.

24.12.06 09:03 H

PF 2007
nroChor